
Vergaderjaar 2023–2024

21 501-20

Europese Raad

DK

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 oktober 2023

Hierbij bied ik u, mede namens de Minister-President, het verslag aan van de informele videoconferentie van de leden van de Europese Raad van 17 oktober 2023.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H.G.J. Bruins Slot

VERSLAG VAN DE INFORMELE VIDEOCONFERENTIE VAN DE LEDEN VAN DE EUROPESE RAAD VAN 17 OKTOBER 2023

Op dinsdag 17 oktober 2023 vond een informele videoconferentie van de leden van de Europese Raad (ER) plaats over de situatie in Israël en de Palestijnse Gebieden. De Minister-President nam deel aan deze vergadering. Voorafgaand aan de vergadering werd door de leden van de Europese Raad op 15 oktober een verklaring aangenomen.¹ De ER heeft tevens stil gestaan bij de aanslagen in Frankrijk en België. Het kabinet betuigt zijn medeleven aan de slachtoffers en nabestaanden.

De leden van de ER waren eensgezind en veroordeelden de meedogenloze, willekeurige terroristische aanvallen van Hamas tegen Israël en betreurden het verlies van mensenlevens. De leden van de ER benadrukten dat er geen enkele rechtvaardiging is voor terreur en dat mensenlevens ter allen tijde dienen te worden beschermd. Nederland en de rest van de leden van de ER benadrukten met klem dat Israël – in overeenstemming met het humanitair en internationaal recht – het recht heeft op zelfverdediging. De leden van de ER riepen Hamas op alle gijzelaars onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten.

De leden van de ER hadden veel aandacht voor de zorgelijke humanitaire situatie in de Gazastrook. Zij onderstreepten de noodzaak van ongehinderte toegang van humanitaire hulp tot Gaza, zodat humanitaire hulp Gaza in kan en buitenlanders, inclusief Europese burgers, Gaza zo snel mogelijk veilig kunnen verlaten. Nederland riep op tot het creëren van een humanitaire corridor. Ook riep Nederland de EU op in gesprekken met Israël en Egypte aandacht te vragen voor de groep Europese burgers die vast zitten in Gaza. De leden van de ER benadrukten het belang dat de humanitaire hulp vanuit de EU aan Gaza wordt geïntensiveerd en dat EU-ontwikkelingssamenwerking wordt gecontinueerd. Zij verwelkomden het besluit van de EU om een tranche van 50 miljoen euro vrij te maken voor humanitaire hulp. Nederland heeft aangekondigd 10 miljoen euro vrij te maken.²

De leden van de ER spraken daarnaast over de risico's dat het conflict regionaal escaleert. De gedeelde zorgen hierover zijn groot. Een breder regionaal conflict moet koste wat het kost voorkomen worden. Nederland heeft met een aantal landen in de regio gesproken over het risico van *spill-over* en zal in alle diplomatieke contacten voor regionale de-escalatie en dialoog pleiten. Nederland heeft de EU-lidstaten opgeroepen hetzelfde te doen. De ER sprak tevens over de mogelijke doorwerking van het conflict op de EU-interne veiligheidsdimensie, die nauwlettend moet worden gevolgd.

Tenslotte benadrukte de ER het belang om te blijven streven naar een langdurige en duurzame vrede op basis van de tweestatenoplossing. De ER zal daartoe haar inspanningen in het vredesproces in het Midden-Oosten opvoeren. De ER benadrukte dat nauw moet worden samengewerkt met de gevestigde Palestijnse autoriteiten en met regionale en internationale partners die verdere escalatie kunnen helpen voorkomen. President van de Europese Raad Michel en het Spaanse Voorzitterschap deelden een non-paper met daarin vervolgcacties om te borgen dat de EU een eensgezinde, consistente lijn uitdraagt op de ontwikkelingen. Een vervolgbespreking van de situatie in Israël en de Palestijnse Gebieden wordt voorzien tijdens de ER van 26 en 27 oktober aanstaande, onder andere op aandringen van Nederland.

¹ Verklaring van de leden van de Europese Raad over de situatie in het Midden-Oosten – Consilium (europa.eu)

² Kamerstuknummer 2023Z17598 d.d. 17 oktober 2023